

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Оцінка вартості рухомого майна»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Прізвище, ім'я та по-батькові НПП, який веде дану дисципліну	Сидоренко-Мельник Ганна Миколаївна
Науковий ступінь і вчене звання	к.е.н., доцент
Посада	доцент кафедри фінансів та банківської справи
Контактний телефон	+38-050-405-72-00
Електронна адреса (або персональний сайт)	sidorenkomelnik.gan@gmail.com
Дні занять:	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації:	http://www.fin.puet.edu.ua/
Сторінка дистанційного курсу:	https://el.puet.edu.ua

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	полягає у вивченні теоретичних основ оцінки рухомого майна, ознайомлення з її нормативно-правовою базою, умовами та механізмами проведення та набуття навичок щодо проведення оціночних робіт.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Активні види лекцій (лекції-візуалізація, проблемні лекції із залученням провідних фахівців галузі); практичні заняття в аудиторії та виїзні; робота у малих групах; підготовка тез доповідей на науково-практичні та міжнародні конференції; дистанційні консультації; самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: тестування, виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт Підсумковий контроль: ПМК.
Базові знання	Наявність знань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін: «Основи фінансів», «Інвестування», «Фінансова статистика», «Методика пошуку та обробки інформації у сфері фінансів», «Оцінка вартості бізнесу».
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинено володіти здобувач
ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК12. Здатність працювати автономно. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ РУХОМОГО МАЙНА		
Тема 1. Основні поняття, цілі та принципи оцінки вартості	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань: 1. Класифікація та характеристики, за якими проводиться ідентифікація машин, обладнання, устаткування. 2. Стандартизація і сертифікація машин і обладнання. 3. Габаритність, комплектність обладнання, комплектність товаросупроводжувальної документації, монтажньо-технологічні вимоги. 4. Організація процесу оцінки колісних транспортних засобів і її етапи. 5. Нормативно-правові акти, методична, довідкова література та комп'ютерні бази даних з програмним забезпеченням, що використовуються під час оцінки колісного транспортного засобу, їх застосування.
Тема 2. Цінові, вартісні та витратні категорії в оцінці рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Ціна, витрати, вартість: економічний зміст та прояви. 2. Правові основи використання майна, що встановлені законами та іншими нормативними актами і які впливають на вартість. 3. Організаційні та економічні основи використання майна, що встановлені законами та іншими нормативними актами і які впливають на вартість. 4. Фактори, що впливають на вартість майна: фізичні, економічні, соціальні та їх застосування в практиці оцінки.

		5. Фактори, що впливають на вартість майна: політичні, правові, екологічні та їх застосування в практиці оцінки.
Тема 3. Основні види вартості, що використовуються в оцінці рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Види вартості як бази оцінки, умови їх застосування. 2. Загальні підходи до визначення нормативних видів вартості. 3. Зміна вартості грошей у часі. 4. Характеристика факторів, що впливають на зміну вартості грошей у часі. 5. Методичні підходи до ранжування понять вартості.
Тема 4. Визначення зносу в оцінці вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Характеристика ознак фізичного та функціонального зносу. 2. Характеристика ознак економічного (зовнішнього) зносу. 3. Основні методи розрахунку фізичного зносу колісних транспортних засобів. 4. Основні методи розрахунку функціонального зносу колісних транспортних засобів. 5. Основні методи розрахунку економічного (зовнішнього) зносу колісних транспортних засобів.
МОДУЛЬ 2. ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ РУХОМОГО МАЙНА		
Тема 5. Використання методів витратного підходу в оцінці вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Вартість відтворення та вартість заміщення машин, обладнання. 2. Порядок визначення та врахування витрат на монтажні, пусконаладжувальні роботи, ремонт та обслуговування обладнання під час оцінки обладнання. 3. Практика оцінки колісних транспортних засобів за допомогою витратного підходу. 4. Методи визначення вартості відтворення, вартості заміщення колісних транспортних засобів. 5. Визначення ринкової вартості складових частин колісного транспортного засобу з урахуванням коефіцієнта фізичного зносу.

Тема 6. Використання методів порівняльного підходу в оцінці вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Формування сукупності об'єктів порівняння під час застосування порівняльного підходу для оцінки машин і обладнання. 2. Оціночні процедури внесення коригувань під час оцінки машин і обладнання. 3. Процедура та методичні засади визначення ринкової вартості колісних транспортних засобів шляхом застосування методу, заснованого на аналізі цін аналогічних колісних транспортних засобів. 4. Оціночні процедури визначення коефіцієнта коригування ринкової вартості колісного транспортного засобу за величиною пробігу. 5. Особливості визначення ринкової вартості колісного транспортного засобу з урахуванням умов його догляду, зберігання, експлуатації та його комплектності, укомплектованості, пошкоджень, відновлення і оновлення складових.
Тема 7. Використання методів дохідного підходу в оцінці вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Алгоритм визначення поточної та майбутньої вартості грошової одиниці та анuitету. 2. Поняття капіталізації та її види. 3. Сутність ставок капіталізації та дисконту і методи їх визначення. 4. Зв'язок доходності інвестицій та ризиків їх вкладення в альтернативні варіанти використання. 5. Область застосування та обмеження методів прямої та непрямой капіталізації.
Тема 8. Процес оцінки. Узгодження результатів оцінки вартості рухомого майна	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Нормативне регулювання режиму експлуатації машин, обладнання, устаткування підвищеної небезпеки, щодо яких здійснюється державний нагляд у сфері промислової, транспортної, пожежної та іншої безпеки та охорони праці. 2. Підходи до визначення вартості машин, обладнання, устаткування підвищеної небезпеки, які мають дозвільний (регульований) режим експлуатації. 3. Способи перевірки комплектності, машин, обладнання на етапі ідентифікації об'єкта оцінки. Умови поставки та комплектації обладнання. Супровідна документація. 4. Особливості проведення оцінки майна на підставі ухвали суду про призначення відповідної експертизи щодо оцінки майна. 5. Основні розділи звіту про оцінку, вимоги

		до його складання і порядок надання замовнику звітів.
Тема 9. Вимоги до звіту про оцінку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Істотні умови договору на проведення оцінки рухомого майна. 2. Права, обов'язки та відповідальність оцінювача. 3. Характеристика різновидів методу експертних оцінок. 4. Сфера застосування та особливості методики ранжованої оцінки критеріїв вартості. 5. Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки рухомого майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування.

Інформаційні джерела

1. Богаченко В. М. Оцінка дорожніх транспортних засобів. Курс базової підготовки. Київ, 2006. 230 с.
2. Гохберг І. І. Щербань С. І. Оцінка установок, машин та обладнання: питання та відповіді, практикум оцінки : навч. посібник. Львів : ЗУКЦ, 2007. 184 с.
3. Дубішев В., Чижевська М., Сидоренко-Мельник Г. Оцінка вартості бізнесу: методологічний аспект. *Науковий вісник Міжнародної асоціації науковців. Серія: економіка, управління, безпека, технології*, 2025. Т. 4. № 1. URL: <https://man.org.ua/nv/index.php/about/article/view/148>
4. Загальні засади оцінки майна і майнових прав [Електронний ресурс] : Національний стандарт № 1 від 10.09.2003 р. № 1440 / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>.
5. Калінеску Т. В., Романовська Ю. А. Кирилов О. Д. Оцінювання майна : навч. посібник. Київ: Центр учбової літ-ри, 2012. 312 с.
6. Маркус Я. Посібник з оцінки бізнесу в Україні : навч. пос. для вищих навч. закл. Київ: Міленіум, 2002. 320 с.
7. Оцінка бізнесу та нерухомості : навч. посібник / [Кучеренко В. Р., Квач Я. П., Сментина Н. В. та ін.]. Київ :Центр учбової літ-ри, 2013. 235 с.
8. Оцінка майна в Україні. У 2 т. Т. 2 : монографія. / [Л. І Вороніна, В.Є. Воротін, В. Г. Лісник, В. М. Поліщук]. Київ : Вид-во Європ.ун-ту, 2005. 364 с.
9. Платонов Б. О. Основи оціночної діяльності : підручник. Київ : НАКККиМ, 2013. 227 с.
10. Про затвердження методики оцінки майна [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.12.2003 р. №1891/ Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів [Електронний ресурс]: Наказ Міністерства юстиції України, Фонду державного майна України від 24.07.2009 N 1335/5/1159 / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1074-03#Text>
12. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 12.07.2001 р. № 2658-III із змінами та доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>
13. HANDBOOK ON VALUATION FOR PURPOSES OF RESOLUTION. EBI , 2019. 97 p. URL : <https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/2613666/9f0772ea-a052-49e5-86ce-64c157adff10/Valuation%20Handbook.pdf?retry=1>
14. INTERNATIONAL VALUATION STANDARDS. International Valuation Standards Council, 2019. 138 p. URL : <https://www.rics.org/globalassets/rics-website/media/upholding-professional-standards/sector-standards/valuation/international-valuation-standards-rics2.pdf>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyuosvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadoklikvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-prozapobigannavyypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahomneformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylavyrishennya-konfliktnyh-sytuacziy-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsumkontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmenupovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Оцінка вартості рухомого майна»

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4). Відвідування занять (4 бали); обговорення матеріалу практичних занять (3 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); індивідуальне завдання (5 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (4 бали); тестування (12 балів); поточна модульна робота (10 балів)	46
Модуль 1 (теми 5-9). Відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу практичних занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); індивідуальне завдання (5 балів); доповіді з рефератами та їх обговорення (5 балів); тестування (15 балів); поточна модульна робота (10 балів)	54
Разом	100
Додаткові бали:	
Участь в предметних олімпіадах, студентських конференціях, наукових гуртках, наукових	10

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни